

הרבנות הראשית לרוסיה

Главный раввинат России • Chief Rabbinate of Russia

Россия, 127018, Москва, 2-й Вышеславцев пер., 5А. • 2-nd Vysheslavtzev per., 5A, Moscow, 127018, Russia
Тел./tel. +7 (495) 627-7000, факс/fax +7 (495) 627-7057 e-mail: arie@jewish.ru

ב"ה

לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה ולברכה, שנת ה'תשס"ט - שנת הקהל - הנני מתכבד להגיש בפני הרבנים השלוחים ואנ"ש שיחיו במדינות חבר העמים, מדריך קצר להליכות ומנהגי חודש תשרי.

וזאת למודעי שהזמנים במדריך הם לאזור מוסקבה וזמני התפילה הם בביהכנ"ס המרכזי "בית-מנחם" ב"מארינא ראשצא".

באיחולים לבביים לכתיבה וחתימה טובה, לשנה טובה ומתוקה.

שנת גאולה וישועה!

הרב לוי יצחק מונדשיין

מזכיר

יום חמישי, יום הבהיר חיי אלול ה'תשס"ח
שלוש מאות ועשר שנה להולדת מורינו הבעש"ט נ"ע
מאתים ששים ושלוש שנה להולדת כ"ק אדמו"ר הזקן נ"ע

נערך לע"נ אמי מורתי מרת רחל לאה ע"ה בת הרה"ת ר' דוד ע"ה

תכנית חודש תשרי - ה'תשס"ט

הצעות מעשיות בהכנות לקראת החגים הבעל"ט:

- 1) לקנות רימון.
- 2) לקנות פרי חדש לברך עליו "שהחיינו" בליל ב' דר"ה.
- 3) מכיוון שביו"ט אסור להדביק את הנרות לפמוטות, עליהם הם דולקים, מומלץ להכין עבור הדלקת הנרות של הימים הבאים, מעמידים מוכנים העשויים מניר אלומיניום וכדו'.
- 4) לפני כל חג להכין שלהבת ממנה יוכלו להדליק את הנרות של הימים הבאים.

מוצאי שבת קודש פ' כי תבא, כ' אלול ה'תשס"ח

אמירת סליחות בשעה 1:30 לאחר חצות הלילה (לפנות בוקר של יום ראשון).
השליח ציבור מתעטף בטלית בלא ברכה. (וטוב שתהיה טלית שאולה). האומר סליחות ביחיד, לא יאמר "ג מידות, גם לא בניגון ובטעמים. וכן לא יאמר את הפיוטים שבלשון ארמית 'מחי ומסי' ו'מרן דבשמיא'.

יום שני - שישי, כ"ב - כ"ו אלול ה'תשס"ח

אמירת הסליחות בבוקר בשעה 7:00 ובשעה 8:00 לפני המניינים לתפלת שחרית.

שבת קודש פ' ניצבים, כ"ז אלול ה'תשס"ח

אמירת כל התהלים בהשכמה כבכל שבת מברכים, **אין אומרים** ברכת החודש. **אומרים** "אב הרחמים".

"החודש השביעי שהוא החודש הראשון לחדשי השנה, הקב"ה בעצמו מברכו בשבת מברכים שהוא השבת האחרון דחודש אלול, ובכוח זה ישראל מברכים את החדשים יא פעמים בשנה... קוראים אז פרשת אתם נצבים, דוהו ברכתו של הקב"ה, בשבת מברכים חודש השביעי שהוא המושבע והמשביע ברוב טוב לכל ישראל על כל השנה." [היום יום]

צאת השבת - 10:20. בתפלת ערבית **אין אומרים** "ויהי נעם" ו"ואתה קדוש".

יום ראשון, כ"ח אלול ה'תשס"ח

אמירת הסליחות בבוקר בשעה 7:30 ובשעה 8:30 לפני תפלת שחרית.

יום שני, כ"ט אלול ה'תשס"ח - ערב ראש השנה ה'תשס"ט - שנת הקהל

אמירת הסליחות בבוקר בשעה 7:00 ובשעה 8:00 לפני תפלת שחרית.
התרת נדרים - לאחר תפלת שחרית (סידור, עמוד 269). (וטוב שיהיה בעשרה ולכל הפחות צריך שיהיו לפניו שלושה).

עריכת פרוזבול - למנהגנו, גם היום, - ערב ראש השנה של מוצאי שנת השמיטה - נוהגים לערוך פרוזבול. בסיום אמירת נוסח 'התרת נדרים', אומר כל אחד בפני המתירין את נוסח הפרוזבול:
הַרְיָנִי מוֹסֵר לְכֶם כָּל חוֹבוֹת שֵׁישׁ לִי שְׁאֵנְבָה אוֹתָם כָּל זְמַן שְׁאֲרָצָה.
למי שאין אפשרות לערוך זאת בפני שלשה אנשים, מן הראוי שימלא את הטופס המופיע בסוף המדריך ולשלחו למשרד הרבנות.

נוהגים לכתוב פ"נ - בקשת ברכה לשנה החדשה - ולשלחו לקרוא על הציון הק'. (מס' הפאקסי שבבית 'אוהל חב"ד ליובאוויטשי' שע"י הציון הק': 8-10-1-718-723-4444)

הדלקת נרות - 18:52

מברכים שתי ברכות: **בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מְלֶכְךָ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַזְכָּרוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מְלֶכְךָ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיְמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזְמַן הַזֶּה.**

- יש לזכור להכין נרות להדלקת הנרות של הלילה השני של החג, ולהשאיר אש דלוקה עבור הדלקתם. (בחג אסור להדביק את הנרות לפמוטות).

תפלת ערבית ליל א' דר"ה - 19:45

לפני תפלת ערבית אומרים תהלים. מנהגינו להרבות באמירת תהלים במשך שני ימי ראש השנה. אחר התפלה מאחלים איש לרעהו **לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכְתָּב וְתִקְתָּם.**

קידוש לליל ר"ה (סידור, עמוד 276)

מתחילים את הקידוש באמירת "סברי מרנן" וממשיכים בקידוש (בעמ' 277) עד לסיום הברכה "ויום הזיכרון", ומסיימים בברכת "שהחיינו". אם הרימון (שנהוג לאכול בשעת הסעודה, וכדלהלן) כבר מונח על השלחן בשעת הקידוש, כדאי שיכוין לפטור גם את הרימון בעת אמירת ברכת 'שהחיינו'.

נטילת ידים - לסעודה ומטבילים את פרוסת "המוציא" שלש פעמים בדבש. המסובים לשלחן החג, שמברכים על החלה לאחר בציעתה, מטבילים בדבש לפני ברכת 'המוציא'. הערה: מטבילים בדבש (ולא במלח) בראש השנה, ערב יוה"כ, מוצאי יוה"כ, חג הסוכות והושענא רבא. (הטיבול בדבש בימי חול המועד, אפשרי אך לא חובה) בכל הסעודות, כולל בימים הנ"ל, צריכים להניח גם מלח על השולחן. [מנהגו של הרבי, לאחר אכילת פרוסת 'המוציא' שאותה טבל שלוש פעמים בדבש, נטל פרוסה נוספת, וטבלה שלוש פעמים במלח].

אכילת התפוח - לאחר אכילת "כחצי זית" מהחלה. קודם אכילת התפוח מטבילים אותו שלש פעמים בדבש. מברכים: "בורא פרי העץ" ואומרים: **יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתְּחַדֵּשׁ עִלְיָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וְיִמְתְּקֶנָה וְאֵחָר כִּךְ אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ.** נהוג לאכול רימון בשעת הסעודה וכן עוד "סימנים" גזר וכו', כן נהוג לאכול בתחילת הסעודה ראש של דג. למנהגנו, נוסח הייה רצון, נאמר רק עם אכילת התפוח.

ברכת המזון

אומרים "יעלה ויבא" ו"הרחמן" ליום טוב ולראש השנה. (סידור, עמ' 93)

יום שלישי, א' תשרי, יום א' דראש השנה

נהוג לטבול במקוה בבוקר לפני התפלה ומצות שופר.

תפלת שחרית - 10:00

תקיעת שופר - 12:30

מי שכבר יצא ידי חובת מצות שופר ורוצה לזכות את מי שעדיין לא שמע התקיעות, יכול לברך ולתקוע עבורו. אך באם תוקע עבור נשים, יברכו הנשים לעצמן.

תפלת מנחה - 18:30 ולאחריה "תשליך"

הדלקת נרות - לאחר השעה 20:02 (לאחר צאת הכוכבים) **סמוך לקידוש.** בשעת הדלקת הנרות צריך להיות על השולחן פרי חדש ו/או ללבוש בגד חדש. את הנרות צריכה להדליק מאש שדולקת מערב החג. מברכים שתי ברכות: **בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי א-לֹהֵינוּ מִלְּךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַזִּכְרוֹן. בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי א-לֹהֵינוּ מִלְּךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְן הַזֶּה.** בעת אמירת ברכת "שהחיינו", מביטה על הפרי חדש.

תפלת ערבית ליל ב' דראש השנה - 19:45

קידוש לליל ר"ה (סידור, עמוד 276).

סדר הקידוש כבליל ראשון של חג. בשעת הקידוש מונח הפרי החדש על השולחן ובעת אמירת ברכת "שהחיינו" מביטים על הפרי.

פרי חדש

אחר שתיית היין מברכים "בורא פרי העץ" ואוכלים את הפרי החדש. נטילת ידים לסעודה **אחר** אכילת הפרי.

ברכה אחרונה - אם אכל כשיעור ברכה אחרונה, מברך ואחר כך נוטל ידיו לסעודה. [ראה "אוצר מנהגי חב"ד", שדקדקו לאכול ולהשלים לשיעור ברכה].

ברכת המזון

אומרים "יעלה ויבא" ו"הרחמן" ליום טוב ולראש השנה. (סידור, עמ' 93)

יום רביעי, ב' תשרי, יום ב' דראש השנה

נהוג לטבול במקוה, לפני התפלה ומצות שופר.

תפלת שחרית - 10:00

תקיעת שופר - 12:30

תפלת מנחה - 18:30

ב"בית חיינו" נהוג לערוך התוועדות לפני השקיעה ביום ב' דראש השנה. (נהוג ליטול ידים ולומר לחיים, בעת ההתוועדות חוזרים דא"ח ומנגנים את ניגוני רבותינו נשיאינו הק' נ"ע).

"ואני בהצעת, אשר גם כל אחד ואחד ינהוג כן לחבר שעות דראש השנה והתחלת מוצאי ר"ה בלימוד החסידות, ובשביל אשר סללו לנו נשיאינו - יומשך גם לנו בכל עניינינו אור החסידות עד למטה מטה".
[ספר המנהגים, ממכתב כ"ק אדמו"ר זי"ע]

צאת החג - 20:00

הבדלה (סידור, עמ' 234) לא מברכים על הבשמים ועל הנר ולא אומרים "ויתן לך".

יום חמישי, ג' תשרי, צום גדלי

תחלת הצום - 5:45 (עלות השחר).

סליחות - בשעת התפלה. אומרים את סדר התחנון לשני וחמישי ומפסיקים לפני "אבינו מלכינו". את אמירת הסליחות מתחילים מ"דרשו ה' בהמצאו".

אחר אמירת הסליחות - "אבינו מלכנו" הארוך [בנוסח של עשי"ת].

בתפילות שחרית ומנחה בימים חמישי - שלישי ג' - ח' תשרי (מלבד ערב שבת במנחה ויום השבת) אומרים "אבינו מלכנו" (סידור, עמ' 277).

קריאת התורה לתענית ציבור - אם בציבור המתפללים יש לפחות שלשה מתענים, קוראים בתורה את הקריאה לתענית ציבור. קוראים לעלות לתורה לשלשה שמתענים (לכהן: שמות לב, יא-יד, לוי: לד, א-ג, ישראל: ד-ו).

מנחה - 18:30

קריאת התורה לתענית ציבור. קוראים לעלות לתורה לשלשה שמתענים (לכהן: שמות לב, יא-יד, לוי: לד, א-ג, ישראל: ד-ו). העולה לשלישי, מפטיר בנביא "דרשו ה' בהמצאו". בסיום קריאת ההפטרה מברך שלש ברכות עד "מגן דוד". החזן מתחיל מיד באמירת חצי קדיש ואומרים "יהללו".

אם אין בין המתפללים שלשה מתענים, אין לקרוא בתורה. הקהל אומר "עננו" בתפלת שמונה עשרה בברכת "שמע קולנו", והש"ץ בין ברכת "גואל ישראל" ל"רפאנו". בחזרת הש"ץ אומר "אלקינו ואלקי אבותינו" - ברכת כהנים.

סוף הצום - 19:39 (צאת הכוכבים).

יום שישי, ד' תשרי, עש"ק פ' וילך

הדלקת נרות - 18:41

תפלת ערבית - 19:30

יש לזכור, ולהזכיר לציבור לפני התפלה, את השינויים וההוספות שאומרים בעשרת ימי תשובה, בתפלת שמונה עשרה, וכמו כן בברכה "מעין שבע" (ימגן אבות) "המלך הקדוש".

שבת קודש, ה' תשרי, שבת שובה

תפלת שחרית - 10:00

תפלת מנחה - 18:40 קוראים בתורה - ג' גברי בפ' "האזינו"

צאת השבת - 19:52

לפני תפלת ערבית, יש להזכיר לציבור אודות השינויים וההוספות שאומרים בעשרת ימי תשובה, בתפלת שמונה עשרה.
אין אומרים "ויהי נועם" ו"ואתה קדוש". סדר ההבדלה כרגיל.

יום ראשון, ו' תשרי

יאצ"ט הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה, אמו של כ"ק אדמו"ר זי"ע, שנת תשכ"ה.

יום רביעי, ט' תשרי, ערב יום הכיפורים

כפרות - באשמורת הבוקר. גברים לוקחים תרנגול ונשים תרנגולת. אשה מעוברת לוקחת תרנגול ושתי תרנגולות.

כיסוי הדם - המהדרין, וכן נהג כ"ק אדמו"ר זי"ע, שלאחר שחיטת העוף, מכסה בעצמו את הדם בברכה. לפני קיום מצות כיסוי הדם, יש לקבל את רשותו של השוחט לזכות במצוה זו, שמן הדין מוטלת היא על השוחט. נוטלים חופן של עפר, מברכים ומכסים את הדם. נוסח הברכה: **בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ עַל בְּיִסוּי הַדָּם בְּעֶפְר.**

פדיון כפרות - נותנים לצדקה "פדיון כפרות" - סכום השווה לעלות העופות שנלקחו לכפרה [או שנותנים העופות עצמם לעניים].

בתפלת שחרית אין אומרים "מזמור לתודה", ואין אומרים "אבינו מלכנו". אין אומרים תחנון.

לעקאח - נהוג לבקש לעקאח (עוגת דבש) מידיד או בן משפחה, לאכול ממנו ולאחל איש לרעהו "לשנה טובה ומתוקה".

נהוג לאכול סעודת יום טוב לפני חצות היום.

בסעודות היום טובלין את פרוסת "המוציא" בדבש. היום אוכלים רק מאכלים הקלים לעיכול, כבשר עוף ודגים. אם רוצים לאכול סעודה של מאכלי חלב, יכולים לעשות זאת בסעודה זו, אך לא בסעודה המפסקת.

מלקות - נהוג שלפני הטבילה במקווה ותפלת מנחה, מקבלים 39 מלקות המעוררים לתשובה. הנלקה - חגור בגארטל - נשכב לארץ על ברכיו, ופניו צפונה. המלקה לוקח בידי חגורת עור ומכה קלות בגבו של הנלקה, מתחיל מתחת לכתף ימין, מתחת לכתף שמאל ואח"כ באמצע חלקו התחתון של הגב וחוזר על כך 13 פעמים. סה"כ 39 מכות. בעת כל הלקאה אומרים המלקה והנלקה מלה במלה כסדר, את הפסוק "והוא רחום יכפר עוון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו". וחוזרים על הפסוק ג' פעמים.

מקווה - לפני תפלת מנחה ואחר-כך לובשים בגדי יום טוב.

מנחה - 15:30 מרבים בצדקה, ובפרט לפני תפלת מנחה. בשמונה עשרה, אחר "היו לרצון" הראשון אומרים וידוי ו"על חטא". אין אומרים "אבינו מלכנו".

סעודה המפסקת - אוכלים רק מאכלים הקלים לעיכול כמו עוף מבושל ומרק, אך אין אוכלים בשר ולא מאכלים ומשקים מתובלים ומלוחים. נהוג לאכול בסעודה זו ובסעודה של מוצאי יום הכיפורים "קרעפכין" (כיסני בצק ממולאים בבשר טחון).

ברכת הבנים - נהוג שהאב מברך את ילדיו לאחר הסעודה המפסקת. נוסח הברכה (לבן ולבת) מצורף בעמוד האחרון של מדריך זה. לאחר אמירת הנוסח, באפשרותו של כל אחד להוסיף מילות של ברכה כפי רחשי לבו.

הדלקת נרות - 18:29

מברכים על נרות החג שתי ברכות: **בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַכִּיפּוּרִים.**
בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהִחֵינּוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנֵן הַזֶּה.

לפני הדלקת נרות החג, צריך להכין נר של 24 שעות או להדליק אש שישתמשו בה **רק** בכדי להדליק ממנה את נר ההבדלה במוצאי החג.
כל אדם נשוי יקח עמו לביהכנ"ס נר של 24 שעות נר זה נקרא בשם "א לעבעדיגע ליכט" (נר החיים). אם אפשר, כדאי לתת לגבאי להדליקו ועדיף שיניחו את הנרות בביהכנ"ס ללא סדר מסוים. אם כבו נרות אלו, ידליקום שוב במוצאי החג. בנוסף לזה, כל מי שאומר "יזכור" ידליק נר זכרון בביתו.

הערה: נשים שיש להן היתר מהרב של קהילתן להדליק נרות אך עם זאת לא יקבלו עדיין על עצמם את החג (מכיוון שישעו ברכב לביהכנ"ס) לא יברכו "שהחיינו" בשעת ההדלקה, אלא יאמרו את הברכה יחד עם כל הקהל לאחר "כל נדרי".

דברים האסורים ביום הכיפורים:

אסור לאכול ולשתות, לנעול נעלי עור. (בגדי עור מותרים בלבישה). אסור להתרחץ אפילו במים קרים. לנטילת ידים בבוקר ולאחר היציאה מבית הכסא, נוטלים רק את האצבעות. אסור להשתמש בבושם, שמנים, או משחות. איסור תשמיש המטה.

תפלת "כל נדרי" - 18:45

יום חמישי, י' תשרי, יום הכיפורים

תפלת שחרית - 10:00

יזכור - 12:30

צאת החג וסוף הצום - 19:39

הבדלה - לפני הבדלה נוטלים ידים בשלמות. סדר ההבדלה כרגיל, רק ללא ברכת הבשמים.
ברכת "בורא מאורי האש" מברכים על נר שדולק כבר מערב החג, או נר שהודלק ממנו. אם לא נשאר לו נר דלוק בביתו מערב יום טוב, ידליק נר מנר שהדליקו בבית הכנסת בערב יום טוב ויברך על שניהם ביחד. ואם אי אפשר לברך על שניהם ביחד, יברך על הנר שהודלק מנר בית הכנסת שהודלק בערב יום טוב.
אין אומרים "ויתן לך".

קידוש לבנה - לאחר ההבדלה בבית הכנסת.

סעודת יום טוב. מטבילים את פרוסת המוציא בדבש.

בניית הסוכה - הערב מתעסקים או על כל פנים מדברים על דבר עשיית הסוכה.
כדאי להשתדל ולהתעסק בבניית הסוכה בעצמו. הנחת הסכך, מקפידים שתיעשה ע"י החייב במצוות הסוכה ולא ע"י נכרי.

החל מיום שישי י"א תשרי עד סוף החודש אין אומרים תחנון.

יום שישי, י"א תשרי, עש"ק פ' האזינו

הדלקת נרות - 18:23

שבת קודש, י"ב תשרי

צאת השבת - 19:34

סדר ההבדלה כרגיל בכל מוצאי שבת.

יום ראשון, י"ג תשרי

יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר מהר"ש נ"ע. ה'תרמ"ג.

יום שני, י"ד תשרי, ערב חג הסוכות

אגידת הד' מינים - מהדרים לאגוד את הלולב בסוכה בערב יום טוב. מנהג חסידים להוסיף על שלושה הדסים. הרבי עורר להשתדל להוסיף על כל פנים עוד שלושה.
מכינים חמש טבעות - מעלי הלולב - לפני שמתחילים לאגוד את הלולב.

על הלולב עצמו כורכים שתי כריכות. משתדלים ששתי הכריכות יהיו מכוסות בהדסים ובערבות. לאחר כריכת הלולב בשתי כריכות אלו, אוגד את הלולב, ההדסים והערבות על ידי שלוש כריכות. שלוש כריכות אלו צריכות להיות בתחום של טפח אחד. מדייקים שקצותיהם התחתונים של הלולב, ההדסים והערבות יהיו מונחים בשווה זה ליד זה, ולא שיבלוט הלולב מלמטה. ההדסים - מימין הלולב, משמאלו ובאמצע (על שדרת הלולב). הערבות - אחת מימין הלולב ואחת משמאלו. משתדלים שהערבות לא ייראו כל כך.

הדלקת נרות - 18:16

מדליקים את הנרות בסוכה ומברכים שתי ברכות: **בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם טוֹב.**
בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֵחֵינּוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה.

- יש לזכור להכין נרות שיספיקו להדלקת הנרות של הלילה השני של החג, ולהשאיר אש דלוקה עבור הדלקתם. (בחג אסור להדביק את הנרות לפמוטות).

תפלת ערבית - 19:10

מתחילים מ"שיר המעלות" (סידור, עמ' 134) שמונה עשרה לשלש רגלים (עמ' 251)

קידוש - (סידור עמ' 250/51) אומרים "אתקינו סעודתא" ומתחילים הקידוש ב"סברי מרנן". בסיום הקידוש מברכים ברכת "לישב בסוכה" **ואחר כך** "שהחיינו".

המוציא - טובלים את החלה שלש פעמים בדבש. (המלח מונח גם הוא על השולחן) אלו שיוצאים ידי חובת הקידוש בשמיעה מאחר, לאחר שמטבילין החלה בדבש, מברכים שתי ברכות "המוציא" ו"אשר קדשנו.. לישב בסוכה".

ברכת המזון - אומרים "יעלה ויבא" (סידור, עמ' 91) ו"הרחמן" ליום טוב ולחג הסוכות. (בחול המועד אומרים "יעלה ויבא" ו"הרחמן" לסוכות, אך לא של יום טוב).

יום שלישי, ט"ו תשרי, א' דחג הסוכות

נטילת לולב - משכימים לנטילת הלולב. נוהגים לטבול במקוה לפני ברכת הלולב. מברכים על הלולב לפני התפלה, אם אפשר - בסוכה. מברכים שתי ברכות "ברוך... אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת לולב" ו"שהחיינו". בעת אמירת הברכה הראשונה נוטל ביד ימין את הלולב בלבד, ובעת ברכת "שהחיינו" נוטל ביד שמאל את האתרוג. לאחר סיום הברכה מצרפם יחדיו ומנענע כסדר הנענועים, שלש פעמים לכל צד. **לקרן** דרומית מזרחית, **קרן** צפונית מזרחית, **לאמצע** המזרח, למעלה, למטה, למערב - שתי פעמים הראשונות **לקרן** מערבית דרומית ובפעם השלישית **לאמצע** מערב.

תפלת שחרית - 10:00

שחרית לשבת ויום טוב. בעמ' 170 "המאיר לארץ". שמונה עשרה לשלש רגלים (עמ' 251). "הלל השלם" ונענועים. (במשך אמירת ההלל מחזיק ביד ימין את הלולב ובשעת הנענועים מוסיף גם את האתרוג ביד שמאל, מצרפם יחדיו ומנענע). "הושענות" ליום א'. מוציאים ספר תורה אחד ומשאירים את הארון פתוח עד לסיום אמירת ה"הושענות". לקריאת התורה, מוציאים שני ספרי תורה. בראשון קוראים בפרשת אמור, "שור או כשב" חמשה קרואים, ובשני מפטירים בפרשת פנחס, "ובחמשה עשר יום לחודש השביעי". (מוסף לשלש רגלים". (סידור, עמ' 256)

תפלת מנחה - 18:10

שמונה עשרה לשלש רגלים (סידור, עמ' 251).

תפלת ערבית - 19:10

מתחילים מ"שיר המעלות" (סידור, עמ' 134) שמונה עשרה לשלש רגלים (עמ' 251)

הדלקת נרות - לאחר השעה 19:27 (לאחר צאת הכוכבים).

מדליקים בסוכה מאש הדולקת כבר. מברכים: "ברוך.. להדליק נר של יום טוב" ו"שהחיינו".

קידוש - סדר הקידוש כמו בלילה הראשון, אלא שבסיום הקידוש מברכים תחלה ברכת "שהחיינו" ואחר כך "לישב בסוכה".

ברכת המזון - כמו בלילה הראשון.

יום רביעי, ט"ז תשרי, ב' דחג הסוכות

נטילת לולב - בסוכה.

תפלת שחרית - 10:00

שחרית לשבת ויום טוב. בעמ' 170 "המאיר לארץ". שמונה עשרה לשלש רגלים (עמ' 251). "הלל השלם" ונענועים. (במשך ההלל מחזיק בימין את הלולב ובשעת הנענועים מוסיף גם את האתרוג ביד שמאל, מצרפם יחדיו ומנענע) "הושענות" ליום ב'. מוציאים ספר תורה אחד ומשאירים את הארון פתוח עד לסיום ה"הושענות".

סדר קריאת התורה כביום ראשון של חג. "מוסף לשלש רגלים". (סידור, עמ' 256)

תפלת מנחה - 18:10

שמונה עשרה לשלש רגלים (סידור, עמ' 251)

צאת החג - 19:25

תפלת ערבית - לחול. בשמונה עשרה מוסיפים "אתה חוננתנו" ו"יעלה ויבא". אחרי שמונה עשרה קדיש שלם ועלינו.

הבדלה - בסוכה. נוסח ההבדלה כרגיל, רק ללא ברכת הבשמים והנר. מברכים "לישב בסוכה" לפני שתיית היין. אין אומרים "ויתן לך".

יום חמישי, י"ז תשרי, א' דחוג"מ

נטילת לולב - בסוכה. בתפלת שמונה עשרה של שחרית מוסיפים "יעלה ויבא". "הלל השלם" ונענועים. (במשך אמירת ההלל מחזיק ביד ימין את הלולב ובשעת הנענועים מוסיף גם את האתרוג ביד שמאל, מצרפם יחדיו ומנענע). "הושענות" ליום ג'. מוציאים ספר תורה אחד ומשאירים את הארון פתוח עד לסיום אמירת ה"הושענות". קוראים בתורה בפי פנחס. ד' קוראים. לכהן: "וביום השני", לוי: "וביום השלישי", ישראל: "וביום הרביעי", ולרביעי: "וביום השני" "וביום השלישי". תפלת מוסף לשלש רגלים. (סידור, עמ' 256)

יום שישי, י"ח תשרי, ב' דחוג"מ

נטילת לולב - בסוכה. בתפלת שמונה עשרה של שחרית מוסיפים "יעלה ויבא". "הלל השלם" ונענועים. (במשך אמירת ההלל מחזיק ביד ימין את הלולב ובשעת הנענועים מוסיף גם את האתרוג ביד שמאל, מצרפם יחדיו ומנענע). "הושענות" ליום ד'. קוראים בתורה בפי פנחס, ד' קוראים. לכהן: "וביום השלישי" לוי: "וביום הרביעי" ישראל: "וביום החמישי" ולרביעי: "וביום השלישי" "וביום הרביעי". תפלת מוסף לשלש רגלים. (סידור, עמ' 256)

הדלקת נרות - 18:06

מדליקים נרות בסוכה ומברכים ברכה אחת: "להדליק נר של שבת קודש"

תפלת מנחה - 18:10

סדר תפלת מנחה של ערב שבת חול המועד מתחיל מ"פתח אליהו" (סידור עמ' 125).

קבלת שבת ותפלת ערבית - 18:50

מתחילים מ"מזמור לדוד" (סידור, עמ' 131) ב"בואי בשלום" (עמ' 132) אומרים "גם בשמחה ובצהלה". שמונה עשרה של שבת ומוסיפים "יעלה ויבא" (סידור, עמ' 140)

קידוש - כשבא מבית הכנסת אומר "שלום עליכם" ו"אשת חיל" בלחש. סדר קידוש ליום השבת (סידור, עמ' 146) לפני שתיית היין מברך "לישב בסוכה". אלו שיוצאים ידי חובת הקידוש בשמיעה מאחר, מברכים על החלה שתי ברכות: "המוציא" ו"לישב בסוכה".

ברכת המזון - מוסיפים "רצה והחליצנו" ו"יעלה ויבא". מוסיפים "הרחמן" לשבת, ולסוכות

שבת קודש, י"ט תשרי, שבת חוה"מ סוכות

שחרית - 10:00

שחרית לשבת ויום טוב. תפלת שמונה עשרה לשבת בהוספת "יעלה ויבא". "הלל השלם" אין אומרים "הושענות".

לקריאת התורה מוציאים שני ספרי תורה. בראשון קוראים בפרשת "כי תשא", "ויאמר משה אל ה' ראה" שבעה קרואים. בשני מפטירים בפרשת פנחס, "וביום הרביעי וביום החמישי". תפלת מוסף לשלש רגלים (סידור עמ' 256) בהוספת המלים והקטעים השייכים לשבת.

קידוש ליום השבת - אמירת "מזמור לדוד" וכו' בלחש, מברכים "לישב בסוכה" לפני שתיית היין.

תפלת מנחה - 18:00

קוראים בתורה לשלשה קרואים בפרשת "ברכה". שמונה עשרה לשבת בהוספת "יעלה ויבא". אין אומרים "צדקתך צדק".

צאת השבת - 19:17

תפלת ערבית - בשמונה עשרה מוסיפים "אתה חוננתנו" ו"יעלה ויבא". אין אומרים "ויהי נועם" ו"ואתה קדוש".

הבדלה - בסוכה, סדר ההבדלה כרגיל ומוסיפים בסיומה ברכת "לישב בסוכה" אמירת "ויתן לך" בלחש.

יום ראשון, כ"ף תשרי, ד' דחוה"מ

נטילת לולב - בסוכה. בתפלת שמונה עשרה של שחרית מוסיפים "יעלה ויבא". "הלל השלם" ונענועים. (במשך אמירת ההלל מחזיק ביד ימין את הלולב ובשעת הנענועים מוסיף גם את האתרוג ביד שמאל, מצרפם יחדיו ומנענע). "הושענות" ליום ה' ויום ו'. מקיפים את בימת הקריאה רק פעם אחת - באמירת ההושענות ליום ו'.

קוראים בתורה בפ' פנחס. ד' קרואים. לכהן: "וביום החמישי" לוי: "וביום השישי" ישראל: "וביום השביעי" ולרביעי: "וביום החמישי וביום השישי". תפלת מוסף לשלש רגלים. (סידור, עמ' 256).

ליל "הושענא רבא" - נוהגים להיות ערים כל הלילה. אומרים את כל "חומש דברים". מתחילים את אמירת התהלים בציבור בחצות הלילה (1:14). בסיום כל ספר, אומרים "יהי רצון לליל הושענא רבא", "יהי רצון לאחר צאת הלבנה" ו[באם יש חיוב] "קדיש יתום". מנהג הגבאים, שמחלקים - לאחר אמירת התהלים בציבור - תפוח בדבש, באיחולים לשנה טובה ומתוקה.

יום שני, כ"א תשרי, "הושענא רבא"

נטילת לולב - בסוכה. בשחרית "יעלה ויבא", לפני אמירת "הלל" מסירים את שתי הטבעות העליונות שעל הלולב.

"הושענות" - לפני אמירת ה"הושענות" מוציאים את כל ספרי התורה ומשאירים את ארון הקודש פתוח. אומרים את כל ה"הושענות" ומקיפים את הבימה שבע פעמים. אחרי אמירת ה"הושענות" של כל יום מוסיפים פסוק, כפי שכתוב בסידור. בסיום אמירת כל "סדר הושענות" נוטלים אגודה של חמש ערבות וחובטין בה חמש פעמים על הארץ כדי להמתיק החמש גבורות ואומרים ה"יהי רצון".

קוראים בתורה בפ' פנחס. ד' קרואים. לכהן: "וביום החמישי". לוי: "וביום השישי". ישראל: "וביום השביעי". ולרביעי: "וביום השישי וביום השביעי". תפלת מוסף לשלש רגלים. (סידור, עמ' 256).

סעודת חג - בחצות היום. מטבילים את החלה בדבש ונוהגים לאכול "קרעפכין".

הדלקת נרות - 17:59

מדליקים את הנרות בסוכה ומברכים שתי ברכות: בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם טוֹב.

בְּרוּךְ אַתָּה אֲד-נִי אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֵחֵינּוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה.

- יש לזכור להכין נרות שיספיקו להדלקת הנרות של ליל שמחת תורה, ולהשאיר אש דלוקה עבור הדלקתם. (בחג אסור להדביק את הנרות לפמוטות).

"יש לייקר במאוד את ארבעים ושמונה השעות של שמע"צ ושמח"ת. בכל רגע יכולים לשאוב אוצרות בדליים ובהביות בגשמיות וברוחניות, וזאת על ידי הריקודים" (ממכתב כ"ק אדמו"ר זי"ע, בשם כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ, בשם אביו כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע)

תפלת ערבית - 19:00

מתחילים מ"שיר המעלות" (סידור, עמ' 134) שמונה עשרה לשלש רגלים (עמ' 251)

קידוש - בסוכה (סידור עמ' 250/51) אומרים "אתקינו סעודתא" ומתחילים הקידוש ב"סברי מרנן". **אין מברכים** "לישב בסוכה" אבל מברכים "שהחיינו".
ברכת המזון - אומרים "יעלה ויבא" (סידור, עמ' 93) ו"הרחמן" ליום טוב.

הקפות - בבית הכנסת, לאחר תפלת ערבית וקידוש. את פסוקי ה"אתה הראת" (סידור, עמ' 335) אומרים שלוש פעמים. לאחר הפסוק "כי מציון מוסיפים את הפסוק: וְהָיָה זֶרְעֶךָ בְּעֵפְרַיִן וּבְרָצָת יַמָּה וּבְרָצָת יַמָּה וְצִפְנָה וְנִנְבָּה וְנִבְרָכוּ בְךָ כָּל מְשֻׁפְּחֵת הָאָדָמָה וּבְזֶרְעֶךָ: (בראשית, כח, יד). אחרי אמירת כל הפסוקים שלוש פעמים ואמירת "אב הרחמים", פותחים את ארון הקודש ומוציאים את כל ספרי התורה ל"הקפות". בסיום כל "הקפה" מחזירים את ספרי התורה לארון הקודש.

יום שלישי, כ"ב תשרי, שמיני עצרת

תפלת שחרית - 10:00

שחרית לשבת ויום טוב. בעמ' 170 "המאיר לארץ". שמונה עשרה לשלש רגלים (עמ' 251) "הלל השלם". לקריאת התורה מוציאים שני ס"ת. בראשון קוראים חמשה קרואים בפרשת ראה, "עשר תעשר" ובשני מפטירים בפרשת פנחס, "ביום השמיני עצרת". [בהפטרות של שמע"צ הנדפסת בס' ההפטרות, יש בסופה פסוק מיותר. בסידור מודפסת ההפטרות לנכון].
יזכור - 12:00

מוסף לשלש רגלים (סידור, עמ' 256). בתחילת חזרת הש"ץ: "תפלת גשם".

במשך היום צריך לומר את פרשת "וזאת הברכה" "שנים מקרא ואחד תרגום".

לפנות ערב נפרדים מהסוכה. נכנסים לסוכה ואוכלים או שותים דבר מה. (כמובן ללא ברכת "לישב בסוכה").

תפלת מנחה - 17:50

שמונה עשרה לשלש רגלים (סידור, עמ' 251)

הדלקת נרות - לאחר השעה 19:11

מדליקים את הנרות בבית מאש דולקת כבר. מברכים: "ברוך.. להדליק נר של יום טוב" ו"שהחיינו".

תפלת ערבית - 19:00

מתחילים מ"שיר המעלות" (סידור, עמ' 134) שמונה עשרה לשלש רגלים (עמ' 251)

קידוש - מחוץ לסוכה (סידור עמ' 250/51) אומרים "אתקינו סעודתא" ומתחילים הקידוש ב"סברי מרנן". מברכים "שהחיינו".

ברכת המזון - מוסיפים "יעלה ויבא" (סידור, עמ' 93) ו"הרחמן" ליום טוב.

הקפות - בבית הכנסת, לאחר תפלת ערבית וקידוש. סדר ההקפות - כבליל שמיני עצרת.

יום רביעי, כ"ג תשרי, שמחת תורה

שחרית - לשבת ויום טוב. בעמ' 170 "המאיר לארץ". שמונה עשרה לשלש רגלים (עמ' 251). **ברכת כהנים -** בחזרת הש"ץ של שחרית. "הלל השלם". אחר אמירת "שיר של יום" (סידור, עמ' 78) נהוג לערוך קידוש - התוועדות ואחריה נגשים לעריכת ה"הקפות". אומרים את כל פסוקי ה"אתה הראת" שלוש פעמים ואחר כך מקיפים **רק** שלוש וחצי פעמים [ללא הפסקה] כשבמהלכם אומרים את **כל** סדר ההקפות.

קריאת התורה - מוציאים שלשה ספרי תורה. בראשון קוראים חמשה קרואים (ויותר, כפי הנצרך) בפרשת ברכה. [באם מוסיפים קרואים, חוזרים על הקריאה עד לפסוק "מענה אל-הי קדם", שממנו מתחילים לקרוא ל"חתן תורה"]. שישי - חתן תורה בסוף פ' ברכה. מגביהים וגוללים ספר ראשון ומניחים ספר שני בו קוראים לשביעי - חתן בראשית, בתחילת פ' בראשית. מניחים ס"ת השלישי לצד הספר השני ואומרים חצי קדיש. (המחזיק בספר הראשון נשאר יושב עם ספר התורה). מגביהים וגוללים ספר שני ומניחים הספר השלישי ובו מפטירים בפ' פנחס, "ביום השמיני עצרת".

כל איש, מבוגרים וילדים נקראים לעלות לתורה. מוסף לשלש רגלים (סידור, עמ' 256).

תפלת מנחה - שמונה עשרה לשלש רגלים (סידור, עמ' 251)

במשך היום צריך ללמוד את השיעור היומי בחומש במסגרת לימוד ה"חת"ת". רביעי - שביעי בפ' "וזאת הברכה" ומראשון עד חמישי בפ' "בראשית".

צאת החג - 19: 08

הבדלה - נוסח ההבדלה כרגיל, רק ללא ברכת הבשמים והנר. אין אומרים "ויתן לך".

יום שישי, כ"ה תשרי, עש"ק פ' בראשית

הדלקת נרות - 17: 49

קבלת שבת ומעריב - 18: 35

שבת קודש, כ"ו תשרי, שבת בראשית

משכימים לאמירת תהילים בציבור.

מברכים החודש מר-חשון. מולד: יום ד' שעה 2, 42 דקות, 14 חלקים ראש חודש: ביום הרביעי וביום החמישי הבא עלינו לטובה. אין אומרים "אב הרחמים". אחרי קריאת התורה, או במהלך ההתוועדות, נוהגים למכור את ה"מצוות" למשך השנה - זכויות לעליה לתורה, הוצאת והכנסת ספר תורה, יין לקידוש, נר למאור וכו'.

מנחה - 17: 45

קוראים לשלשה קרואים בפרשת נח. אין אומרים "צדקתך".

צאת השבת - 19: 02

הבדלה - כבכל מוצאי שבת.

ויעקב הלך לדרכו!

בְּרַכַּת הַבָּנִים

לְבָת

יְשִׁימְךָ אֱלֹהִים

בְּשָׂרָה, רַבְּקָה, רָחֵל וְלֵאָה

לְבָן

יְשִׁימְךָ אֱלֹהִים

בְּאֶפְרַיִם וּבְמִנַּשֶּׁה

וַיְדַבֵּר אֲדֹנָי אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:

דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר,

כֹּה תְבַרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

אָמֹר לָהֶם:

יְבָרְכֶךָ אֲדֹנָי וַיְשַׁמְרֶךָ:

יָאֵר אֲדֹנָי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנֶּנֶךָ

יִשְׂאֵל אֲדֹנָי פָּנָיו אֵלֶיךָ

וַיִּשֶׂם לְךָ שָׁלוֹם.

וַשְׁמוּ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֶבְרַכֶּם:

Благословение для детей

Для сыновей

Есимхо эл-ойим

КэЭфраим ВэхиМенаше

Для дочерей

Есимейх эл-оим

КэСоро,Ривко,Рохейль В'Лейо

(Да уподобит тебя Всевышний
Эфраиму и Менаше)

(Да уподобит тебя Вс-вышний
Соре, Ривке, Рохели и Лее)

Ваедабейр Адой-Ной эль мойше лэймойр:

дабейр эль ааройн в'эль бонов леймойр,

кой сэвораху эс бней йисроэйль омойр лоем:

Еворехехо Адой-Ной В'йишмерехо:

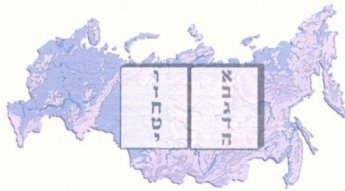
Йоейр Адой-Ной понов ейлехо вихунеко:

Йисо Адой-ной понов ейлехо:

В'йосейм Л'хо шолойм:

Весому ес шми ал бней йисроэйль ваани аворхейм:

И говорил Б-г, обращаясь к Моше, так: Говори Аарону и сыновьям его так: так благословляйте сынов Израиля, говоря им: Да благословит тебя Б-г и охранит тебя! Да будет благосклонен к тебе Б-г и помилует тебя! Да обратит Б-г лицо Своё к тебе и даст тебе мир! Так пусть произносят имя Моё над сынами Израиля, и Я благословлю их.

הרבנות הראשית לרוסיה

Главный раввинат России • Chief Rabbinate of Russia

Россия, 127018, Москва, 2-й Вышеславцев пер., 5А. • 2-nd Vysheslavtzev per., 5A, Moscow, 127018, Russia
Тел./tel. +7 (495) 627-7000, факс/fax +7 (495) 627-7057 e-mail: arie@jewish.ru

ב"ה

שלהי אלול ה'תשס"ח

השנה החולפת, שנת ה'תשס"ח, היתה שנת השמיטה עליה נאמר בתורה: **וזה דבר השמטה שמוט כל בעל משה ידו אישר ישה ברעהו לא יגש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה לה' (דברים טו, ב)**

ועל כן, נאסר עלינו לתבוע חובות אחד מחברו במשך (ולכל הדעות - לאחר סיום) שנת השמיטה.

התורה אסרה על אדם להימנע מלהלוות לחברו מפני שנת השמיטה כפי שנאמר: **פן יהיה דבר עם לבבך בליעל לאמר קרבה שנת השבע שנת השמיטה וגו'.** אמנם כשראו חז"ל שאנשים נמנעו להלוות לעניים, מפני החשש שהעניים לא יחזירו את חובותיהם בבוא שנת השמיטה, יסדו את תקנת ה"פרוזבול". רעיון תקנה זו, שהמלווה מעביר את חובותיו מרשותו לרשות בית דין, ולכן יכול לגבות את חובותיו. תקנה זו שתיקנה הלל הזקן, תקפה גם שלא בזמן הבית, הן בארץ הקודש והן בחו"ל.

הנך מתבקש למלא את הטופס המצוי"ב ולחתום בתחתית הטופס. ההעברה נכנסת לתוקף בערב ראש השנה.

את הטופס ניתן לשלוח אל משרד הרבנות הראשית למס' פקס' 7.495.627.7057 או לכתובת דואר אלקטרוני arie@jewish.ru

בברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

שטר פרוזבול

ב"ה. שלהי אלול ה'תשס"ח

אני הח"מ מוסרני לכם חברי בית הדין:

הרב שלמה דובער פנחס לאזאר, הרב שניאור זלמן הכהן כהן, הרב ישראל ברנבויס, שכל חוב שיש לי הן בשטר והן בעל פה, שאגבנו בכל זמן שארצה.

חתימה